

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF | # 10 | 8-9 English pages
Duminică | 11 iunie | 2017 | www.tiff.ro

**Câștigătorul
Trofeului
Transilvania
la TIFF 2017:**

Familia mea fericită

My Happy Family

r. Nana Ekvimishvili
și Simon Gross

And the Winners Are...
Lista completă a
câștigătorilor TIFF 2017.

»Pagina 2-3

Interviu

Regizorul Alexandru Solomon dezbate problemele de etică pe care le propune documentarul său.

»Pagina 4

Interviu

Celebrul Ulrich Seidel analizează nevoia de ficțiune a publicului de film.

»Pagina 10

Cinematografele TIFF

- **CINEMA FLORIN PIERSIC**
P-ța Mihai Viteazul, nr. 11
- **CINEMA VICTORIA**
Bd-ul Eroilor, nr. 51
- **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**
P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3
- **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**
(Piața Unirii)
- **CERCUL MILITAR**
Piața Avram Iancu, nr. 1-3
- **CINEMA CITY IULIUS**
(în incinta Iulius Mall)
- Str. Alexandru Vaidă Voevod, nr. 53B
- **INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ**
Str. I.C. Brătianu, nr. 22
- **CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR**
Str. Bucegi
- **SOMEȘ OPEN AIR**
Plaja Grigorescu
- **CINEMA MĂRĂȘTI**
Str. Aurel Vlaicu, nr. 3
- **UNIVERSITATEA SAPIENTIA**
Str. Calea Turzii, nr. 4
- **URANIA PALACE**
Str. Horea, nr. 4
- **INFINITIFF**
(Casa de Modă) Str. Barițiu, nr. 6

APERITIFF

- Redactor-șef:**
Codruța Simina
- Redactori:**
Andreea Bagita
Letiția Câmpian
Flavia Dima
Daniela Elena Drăgan
Anca Grădinaru
Daniel Iftene
Ion Indolean
- Graphic design:**
Carmen Gociu
Andrei Pastuhov
- Tipărit la:**
Compania de Producție
Tipografică
- Redactori:**
Cosmin Popa
Cristi Mărculescu
Radu Meza

INFORMAȚII BILETE

- **Puncte de vânzare:**
On-line pe www.biletmaster.ro și prin aplicația mobilă oficială a festivalului.
Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema City Iulius, Piața Unirii, Cercul Militar, Casa de Cultură a Studenților și Casa TIFF (pentru invitați și persoanele acreditate)
- **Program:** 09:00 - 23:00.
- **Prețuri:**
  - BILETE CUMPĂRATE CU ANTICIPAȚIE (cu minim o zi înaintea proiecției)
Bilet de intrare obișnuit: **10 lei**
Bilet pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**
(biletul se cumpără în baza prezentării carnetului/legitimăției de elev/student sau a talonului de pensie)
  - BILETE CUMPĂRATE ÎN ZIUA PROIECȚIEI FILMULUI
Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: **12 lei**.
  - BILETE CU REGIM SPECIAL
Pentru copii și elevi: **8 lei**
(valabil doar pentru proiecțiile de film din programul EDUCATIFF)
Proiecțiile din Piața Unirii Open Air: **8 lei**
Proiecțiile de la Cinema Mărăști și Dacia - Mănăștur: **8 lei**
Concertele organizate la Casa TIFF: **15 lei**
Bilet pentru Concert Charlie Cunningham; Trio Diallele; Cine-concert: **Moartea oboșită: 15 lei**
Bilet Concert Jozef Van Wissem, Proiecția specială în onoarea lui Alain Delon, Concert Loredana: **30 lei**
InfiniFFF. Bilet pentru Doom Room: **15 lei**. Bilet pentru VR Cinema: **10 lei**
Bilet pentru Ceremonia de închidere: **50 lei**

Accesul este gratuit la proiecțiile Someș Open Air.

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL CLUJ-NAPOCA

And the Winners Are...

Guðmundur Arnar Guðmundsson

Tudor Giurgiu

Simon Gross

Mihai Chirilov

Foto: Vlad Cupșa

TROFEUL TRANSILVANIA / TRANSILVANIA TROPHY

în valoare de 15.000 de euro, oferit de Staropramen – **FAMILIA MEA FERICITĂ / MY HAPPY FAMILY**, regizat de **NANA EKVTIMISHVILI** și **SIMON GROSS**
in amount of 15.000 euro, offered by Staropramen – **MY HAPPY FAMILY**, directed by **NANA EKVTIMISHVILI** and **SIMON GROSS**

PREMIUL PENTRU CEA MAI BUNĂ REGIE / BEST DIRECTING AWARD

în valoare de 5.000 de euro – **GUÐMUNDUR ARNAR GUÐMUNDSSON**, pentru filmul **PIATRĂ PE INIMĂ / HEARTSTONE**
in amount of 5.000 euro – **GUÐMUNDUR ARNAR GUÐMUNDSSON** for **HEARTSTONE**

PREMIUL SPECIAL AL JURILUI / SPECIAL JURY AWARD

în valoare de 1.500 de euro, oferit de HBO – **TĂRĂMUL BINECUVÂNTAT / GOD'S OWN COUNTRY**, regizat de **FRANCIS LEE**
in amount of 1.500 euro, offered by HBO – **GOD'S OWN COUNTRY**, by **FRANCIS LEE**

PREMIUL PENTRU CEA MAI BUNĂ INTERPRETARE / BEST PERFORMANCE AWARD

în valoare de 1.500 de euro, oferit de Conceptual Lab – **IA SHUGLIASHVILI** din **FAMILIA MEA FERICITĂ / MY HAPPY FAMILY**
in amount of 1.500 euro, offered by Conceptual Lab – **IA SHUGLIASHVILI** for **MY HAPPY FAMILY**

MENȚIUNEA SPECIALĂ A JURILUI / SPECIAL MENTION OF THE JURY

GLORIA / GLORY, regia **KRISTINA GROZEVA** și **PETAR VALCHANOV**
GLORY, by **KRISTINA GROZEVA** and **PETAR VALCHANOV**

PREMIUL FIPRESCI / FIPRESCI PRIZE

oferit de juriul Federației Internaționale a Criticilor de Film unui film din secțiunea Alt.Rom.Com – **DEZÎNDRĂGOSTIRE / AFTERLOV**, regizat de **STERGIOS PASCHOS**
offered by The International Federation of Film Critics for a film in Alt.Rom.Com – **AFTERLOV / AFTERLOVE**, directed by **STERGIOS PASCHOS**

PREMIUL PUBLICULUI / THE AUDIENCE AWARD

oferit de MasterCard – **PIATRĂ PE INIMĂ / HEARTSTONE**
offered by MasterCard – **HEARTSTONE**

PREMIUL PUBLICULUI CINEPUB,

pentru filmul cel mai popular din secțiunea Zilelor Filmului Românesc, în valoare de 1500 Euro, oferit de Cinepub – **PLANETA PETRILA**, regia **ANDREI DĂSCĂLESCU**
for the most popular film in Romanian Days section, in amount of 1.500 euro, offered by Cinepub – **PLANET PETRILA / PLANETA PETRILA**, by **ANDREI DĂSCĂLESCU**

PREMIUL PENTRU ÎNTREAGA CARIERĂ / LIFETIME ACHIEVEMENT AWARD

actor **ALAIN DELON**

PREMIUL DE EXCELENȚĂ / EXCELLENCE AWARD

oferit de Mercedes-Benz – **TORA VASILESCU**
offered by Mercedes-Benz – actress **TORA VASILESCU**

PREMIUL PENTRU ÎNTREAGA CARIERĂ

actress **VIOLETA ANDREI**

PREMIUL ZILELE FILMULUI ROMÂNESC PENTRU SECȚIUNEA LUNGMETRAJ / ROMANIAN DAYS AWARD FOR BEST FEATURE FILM

în valoare de 6.000 de euro (servicii de post-producție), oferit de Cinelabs România – **INIMI CICATRIZATE**, în regia lui **RADU JUDE**
in amount of 6.000 euro (in post-production services) offered by Cinelabs Romania – **SCARRED HEARTS / INIMI CICATRIZATE**, by **RADU JUDE**

PREMIUL ZILELE FILMULUI ROMÂNESC PENTRU DEBUT / ROMANIAN DAYS AWARD FOR BEST DEBUT

în valoare de 1.000 de euro, oferit de Raiffeisen Bank – **THE LAST KALDERASH / ULTIMUL CĂLDĂRAR**, regia **COSMIN BUMBUȚ** și **ELENA STANCU**
in amount of 1.000 euro, offered by Raiffeisen Bank – **THE LAST KALDERASH / ULTIMUL CĂLDĂRAR**, by **COSMIN BUMBUȚ** and **ELENA STANCU**

Interviu

Alain Delon

Tora Vasilescu

Rati Tsiteladze

Natalya Merkulova și Alexey Chupov

PREMIUL ZILELE FILMULUI ROMÂNESC PENTRU SECȚIUNEA SCURTMETRAJ / ROMANIAN DAYS AWARD FOR BEST SHORT FILM în valoare de 1.500 de euro, oferit de Jameson și servicii echipament cameră & electrică & grip, oferit de R3 Film Rental, în valoare de 4.000 Euro – **SCRIS/NESCRIS/ WRITTEN/ UNWRITTEN**, regizat de **ADRIAN SILIȘTEANU** in amount of 1.500 euro, offered by Jameson and camera & electric & grip equipment services, offered by R3 Film Rental, in amount of 4.000 euro – **WRITTEN/UNWRITTEN**, by **ADRIAN SILIȘTEANU**

MENȚIUNEA SPECIALĂ A JURIULUI PENTRU SCURTMETRAJ ÎN ZILELE FILMULUI ROMÂNESC / SPECIAL MENTION OF THE ROMANIAN DAYS SHORT FILM JURY

OFFSTAGE, regia **ANDREI HUȚULEAC**
OFFSTAGE, by **ANDREI HUȚULEAC**

PREMIUL PENTRU CEL MAI BUN SCURTMETRAJ DIN SECȚIUNEA UMBRE / BEST FILM AWARD IN THE SHADOWS SHORTS COMPETITION

în valoare de 500 de euro, oferit de Shorts TV – **PANTA/ CURVE**, în regia lui **TIM EGAN** in amount of 500 euro, offered by Shorts TV – **CURVE**, by **TIM EGAN**

MENȚIUNI SPECIALE ÎN SECȚIUNEA UMBRE-SCURTMETRAJ / SPECIAL MENTION IN THE SHADOWS SHORTS COMPETITION

EU SUNT IEȘIREA/ I AM THE DOORWAY, în regia lui **ROBIN KASPARIK**, și **ÎN SPATELE TĂU/ BEHIND**, de **ÁNGEL GÓMEZ HERNÁNDEZ**
I AM THE DOORWAY, directed by **ROBIN KASPARIK** and **BEHIND**, by **ÁNGEL GÓMEZ HERNÁNDEZ**

PREMII ÎN CADRUL PROGRAMELOR TIFF

TRANSILVANIA PITCH STOP / TRANSILVANIA PITCH STOP AWARDS EURIMAGES CO-PRODUCTION DEVELOPMENT AWARD / EURIMAGES CO-PRODUCTION DEVELOPMENT AWARD

în valoare de 20.000 de euro – **THE EMPTY HOUSE**, de **RATI TSITELADZE** in amount of 20.000 euro – **THE EMPTY HOUSE** by **RATI TSITELADZE**

Servicii de post-producție oferite de **CHAINSAW EUROPE**, în valoare de 30.000 de euro – **THE MAN WHO SURPRISED EVERYONE**, de **NATALYA MERKULOVA** și **ALEXEY CHUPOV**
Post-production services offered by **Chainsaw Europe**, in amount of 30.000 de euro **THE MAN WHO SURPRISED EVERYONE**, by **NATALYA MERKULOVA** and **ALEXEY CHUPOV**

Premiul oferit de **Centrul Național al Cinematografiei și DACIN SARA**, în valoare de 5.000 de euro – **LA CIVIL**, de **TEODORA ANA MIHAI**
Offered by **Centrul Național al Cinematografiei and DACIN SARA**, in amount of 5.000 de euro – **LA CIVIL**, by **TEODORA ANA MIHAI**

TRANSILVANIA PITCH STOP WORKSHOP COCO AWARD / CONNECTING COTTBUS AWARD

proiectul câștigător va fi invitat să susțină un pitch în fața profesioniștilor prezenți la Connecting Cottbus (Germania) – **THE ISLAND**, de **DUMITRU GROSEI**
the winning project will be invited to hold a pitch in front of the professionals present at Connecting Cottbus (Germany) – **THE ISLAND** by **DUMITRU GROSEI**

VILLA KULT CULTURAL RESIDENCY AWARD / VILLA KULT CULTURAL RESIDENCY AWARD

rezidență de 5 zile în Berlin în scopul dezvoltării scenariului de film – **LA CIVIL** de **TEODORA ANA MIHAI**
a 5-day residency in Berlin with the purpose of developing a movie script – **LA CIVIL** by **TEODORA ANA MIHAI**

Teodora Ana Mihai

Elena Stancu și Cosmin Bumbuț

Foto: Vlad Cupșa

PREMIUL CONCURSULUI THE PITCH / THE PITCH COMPETITION AWARD

oferit de Shorts TV (5.000 euro) – **SANTA CLAUS**, de **BOGDAN ANDREI ILIEȘIU**
offered by Shorts TV (5.000 euro) – **SANTA CLAUS**, de **BOGDAN ANDREI ILIEȘIU**

PREMIUL COMPETIȚIEI LOCALE / LOCAL COMPETITION AWARD

în valoare de 1.500 de euro, oferit de Banca Transilvania, însoțit de un premiu special din partea Leonidas – **CUTIA ALBĂ**, regia **MIHAI PĂCURAR**
in amount of 1.500 euro, offered by Banca Transilvania and a special prize offered by **LEONIDAS** – **THE WHITE BOX**, by **MIHAI PĂCURAR**

MENȚIUNE SPECIALĂ ÎN CADRUL COMPETIȚIEI LOCALE / SPECIAL MENTION IN THE LOCAL COMPETITION

în valoare de 300 de euro, oferit de Fabrica de Pensule – **CATLADY**, regia **HEDDA BEDNARSZKY**
in amount of 300 euro, offered by Fabrica de Pensule – **CATLADY**, by **HEDDA BEDNARSZKY**

PREMIUL LET'S GO DIGITAL! / LET'S GO DIGITAL! / AWARD FOR BEST FILM

pentru cel mai bun film realizat în cadrul atelierului de film pentru adolescenți, oferit de UPC – **ȘI PLANETELE FILOZOFEAZĂ**, de **PATRICIA SUCIU, ȘTEFAN IORDACHE, SARA PONGEAC**
produced in the LGD Workshop, offered by UPC – **ȘI PLANETELE FILOZOFEAZĂ**, by **PATRICIA SUCIU, ȘTEFAN IORDACHE, SARA PONGEAC**

PREMIUL JURIULUI TINERILOR FRANCOFONI / THE YOUNG FRANCOPHONE JURY PRIZE

oferit de TV5 Monde, RFI România și Institutul Francez **EFFECTUL ACVATIC/ L'EFFET AQUATIQUE**, regizat de **SOLVEIG ANSPACH**
offered by TV5 Monde, RFI Romania, Institut Français **EFFECTUL ACVATIC/ L'EFFET AQUATIQUE/ THE TOGETHER PROJECT**, by **SOLVEIG ANSPACH**

Interviu

Alexandru Solomon

Foto: Ioana Han

„Omul se adaptează foarte ușor cruzimii”

Ouale lui Tarzan a fost unul dintre cele mai așteptate filme ale acestei ediții TIFF, în mare parte și datorită renumelui lui Alexandru Solomon, unul dintre cei mai importanți regizori de film documentar ai cinematografului autohton. Filmul spune povestea unui centru de cercetare medicală care testează varii vaccinuri pe maimuțe: este un ecosistem întreg în care maimuțele sunt crescute și supuse chinului, care vine la pachet cu propriile sale mituri (al unui posibil hibrid între om și maimuță) și cu un context social distinct (cel al Abhaziei, o regiune separatistă din Georgia). Am discutat cu Solomon despre ideile din spatele filmului, despre contextul social din Abhazia și despre alegerile sale regizorale.

Cum anume ați aflat de institutul de cercetare din film? Când v-ați decis să faceți un film despre acesta?

La începutul lui 2011 citeam tot felul de lucruri legate de utopii medicale și proiecte legate de longevitate. Am citit o carte a lui Lucian Boia care descria experimentele unui medic rus care locuia în Franța în anii 20 și făcea lucruri legate de maimuțe. Pornind de acolo, am ajuns la povestea acestui institut de la Sohum, în Abhazia, înființat tot în anii 20, și am aflat că pregăteau un congres de primatologie de cealaltă parte a frontierei, la Sochi, în Rusia. M-am dus la congres și i-am cunoscut, apoi am vizitat Abhazia și așa a început tot. M-a tentat foarte tare lumea aceea, de la bun început.

Preocupările explorate în film sunt aproape livrești: leacul tinereții, hibridul, uebermensch-ul. Hимера între om și maimuță ar fi îndeplinit rolul pe care îl oferim acum tehnologiei: să lucreze în fabrici, să lupte războaiele în locul omului...

Ivanov n-avea asta în proiect - era interesat de hibridizarea propriu-zisă. Făcuse hibridizare între zebre și cai, tot felul de alte animale, iar asta era consecința logică a cercetărilor lui profesionale: un hibrid om-maimuță. Autoritățile sovietice au văzut în asta un suport pentru darwinism și pentru lupta împotriva bisericii. Iar ideea aceasta, de a crea o specie docilă dar puternică, de om-maimuță, e mai degrabă o legendă. Nu există documente care să ateste că Stalin ar fi vrut să creeze așa ceva. E mai degrabă o mitologie care s-a născut post-URSS, în presa sovietică.

Totuși, mi se pare că cercetările în acest sens exprimă niște frici foarte intime ale omului. Frica de îmbătrânire, sau frica de a fi forțat să faci o muncă dezumanizantă.

Experimentele medicale au o conotație ideologică foarte puternică, până la urmă. Interesant e că, în secolul XX, au avut conotații contrare: și naziste, și bolșevice. Sunt clar niște lucruri care țin de omul modern și de spaimele lui în univers. Asta mi s-a părut că îi dă subiectului o dimensiune universală.

Cunoașteți limba abhază?

Limba abhază, nu. Dar am învățat ceva rusă.

Cum a fost să lucrați cu subiecți care vorbesc o limbă străină?

A fost un obstacol. După prima călătorie acolo, am decis să învăț rusește. Toată lumea de-acolo o vorbește, este *lingua franca* acolo. Un an de zile am făcut cursuri de rusă, n-am trecut de clasa a patra; (*râde*). Dar m-a ajutat foarte mult să pot pricepe sensul conversației și să pot reacționa cât de cât rapid.

Cum anume este finanțat centrul de cercetare? Mai ales fiindcă sunt într-o situație juridică dubioasă, fiind într-o republică separatistă, doar parțial recunoscută.

Institutul este finanțat pe de o parte din proiectele astea legate de companii farmaceutice, care testează vaccinuri și medicamente. Există o finanțare rusească. În general, republica Abhazia este finanțată în proporție de 70% din Rusia - întregul stat, deci și institutul.

Acele celule pe care testau - care încetineau efectele îmbătrânirii asupra maimuțelor - ce alte produse mai testau?

Ei încearcă, de exemplu, să facă de câțiva ani un vaccin împotriva tusei convulsive. Există un trivaccin acum, dar despre care ei zic că are efecte secundare foarte rele, așa ca vor să facă unul nou. Acesta ar fi un produs concret. În rest, și eu mă întrebam ce tot fac pe acolo oamenii ăștia... Ce mi se pare interesant este că motorul principal pentru cercetători este clar și unul științific, dar unul mai degrabă orientat înspre oameni. Omul are nevoie de motivația asta, să zicem aiurită, care e superioară condiției lui, pe care maimuțele nu o au. (Nu știm dacă-i mai bine așa sau nu.)

Ce se întâmplă cu maimuțele care suferă efecte secundare extrem de grave? Sunt ucise?

Da. Nu e ceva la care să fi asistat. E ceva de care am auzit, nu am văzut niciodată. Știu că maimuțele, în urma anumitor experimente, nu mai pot fi folosite la alte experimente. Unele dintre ele supraviețuiesc, altele nu.

Unele din doamele de la centru aveau impresia că le tratează pe maimuțe într-un mod foarte uman, în ciuda faptului că filmul arată că acestea suferă îngrozitor. Nu

vi s-a părut bizar că nu își făceau prea mari procese de conștiință?

Păi, omul se adaptează foarte ușor cruzimii. Și trebuie să vedem asta, totuși, și în contextul social de acolo. Nu putem să judecăm după standarde occidentale, pentru că nici oamenii nu au mai multe drepturi, în fond, în acea zonă. Și ei sunt supuși la tot felul de violențe. Cred că le e greu, psihic. Mă mir de ce nu au făcut un cabinet psihologic în acest institut, pentru cei care lucrează acolo.

Apropo de climatul socio-politic. În filmele dumneavoastră anterioare, ați vorbit despre tranziția post-comunistă, de efectele comunismului după căderea regimurilor. Venind cu acest bagaj, ce anume ați dorit să expuneți, legat de situația din Abhazia? E ca un fel de Transnistrie mai bună.

Peisajul e mai frumos. Mi se pare că Abhazia are, pe de o parte, datele geografice ale unui paradis - omul și natura ar putea conviețui foarte frumos, dar nu o fac. E un paradis în ruină, pentru că pe de o parte utopia comunistă sovietică s-a prăbușit, iar asta se vede clar acolo. Utopia naționalistă, identitară, de sfârșit de secol XIX este și ea, într-un mod bizar, în reconstrucție. Nu pare să dea prea multe roade. E ca și cum ai naviga în spațiu, dar și în timp, pentru că e o țară care e înghețată la nivelul 1992. Pe altă parte, asta oferă o imagine mult mai clară a unor paradoxuri care cred că există și în România, în tot Estul comunist. De pierdere a unei direcții generale a umanității. **Ați început cu acea pildă, cu Dumnezeu care dă de pământ oamenilor și fix națiunea din pildă ajunge ultima - o poveste care mi se pare că se găsește în tot Estul Europei. Cine a fost cel care v-a spus-o?** E unchiul unei cercetătoare, care apare în scena de la masă. E o pildă pe care o consider foarte abhază, dar mi se pare amuzant că aici, la TIFF, s-a proiectat acum o zi un film care se cheamă *In God's Own Country*. Despre asta-i vorba, Dumnezeu avea multe țărișoare pe pământ.

În Abhazia există o mișcare revizionistă, care să spună că acolo a fost leagănul civilizației,

asa cum există în jurul statelor post-sovietice? Evident. Că sunt primii creștini din Caucaz, sau din lume. Și Georgienii zic la fel. Sunt mituri care sunt bizar de întâlnit în secolul XXI, dar uite că se întâmplă. Oamenii nu se vedează ușor de așa ceva.

Revenind la film - în trecut, foloseați tehnica de voice-over, iar de data aceasta ați mers mai degrabă înspre observațional. De ce?

Când am început să cercetez lumea aia, mi s-a părut că e mai bine așa. Mă tenta să încerc să îl construiesc doar din scene cu personajele și, cumva, privirea maimuțelor să spună povestea, într-un fel în care să nu mai fie nevoie de intervenția mea.

Cea mai evidentă intervenție a fost cea a proiecțiilor cu material de arhivă despre Ivanov, peste cuștile maimuțelor.

Au fost și altele. În fond, filmul este rezultatul unei intervenții, orice ai face, totul este să fie o intervenție bună. Pentru proiecții, am căutat, pe de o parte, un mod în care să întăresc acest filon de *science-fiction* al experimentelor, și pe de altă parte... simțeam foarte tare că acest loc este bântuit de aceste legende, de fantome ale trecutului. Mi s-a părut că, proiectând aceste materiale din anii 20-30 acolo, servesc senzația asta.

Credeți că experimentele pe animale ar trebui să înceteze? Sunt ele morale?

Sigur, în lumea occidentală experimentele acestea sunt mult mai bine reglate și, teoretic, suferința animalelor e mult mai mică. E de judecat dacă ele sunt utile, în primul rând. Cândva au fost utile, iar cercetătorii din Abhazia spun că ele sunt în continuare benefice și că, dacă vezi un copil murind din cauza unei boli care putea fi vindecată prin experimente pe maimuțe, începi să te gîndești altfel. Cred că umanitatea, față de ea însăși, are datoria, pe de o parte, să se protejeze și să se vindece, dar pe de altă parte să nu distrugă natura și animalele. Aste e o linie foarte greu de tras.

Flavia Dima

E.ON vă prezintă secțiunea
Alt.Rom.Com
(Comedii Romantice Alternative)
 la TIFF 2017.

e-on

Interviu

Dragoș Ștefan regizor și producător de animație

Prezent în orașul natal pentru zilele TIFF Industry, Dragoș Ștefan e fondatorul studioului de animație și efecte vizuale DSG, studio care a produs și jingle-ul TIFF. Din 2002 până în 2006 DSG a funcționat la Cluj, după care și-a mutat sediul la București. Timp de 4-5 ani Dragoș Ștefan a lucrat la Londra pentru Framestore, una dintre cele mai importante companii de *visual effects* din lume.

Cum ai început să faci animație și de ce? România nu e între țările cu tradiție în acest domeniu...

Da, avem cea mai scăzută tradiție dintre toate țările din zona asta. Ungaria, Cehia, Bulgaria, fostul bloc Sovietic, Polonia au tradiție mare, au și Oscaruri și tot ce vrei. Au animatori foarte influenți în domeniu, plus câțiva animatori mari de la Hollywood sau din Occident care sunt, de fapt, emigrați din Ungaria sau Cehia. Noi nu avem nimic din toate acestea, încă. Eu m-am apucat pentru că mi-a plăcut. Vin din zona vizuală pentru piața publicitară. Dacă lucrezi pe graphic design, pe interactiv video, apoi motion graphics și 3D, intri într-o zonă tehnică care te aduce la asta. Nu sunt animatorul care desenează, am venit mai mult pe filieră de efecte

speciale. La un moment dat Anca Damian a venit la noi cu proiectul *Crulic* și noi am fost studioul de producție care l-am dezvoltat vizual, am făcut animația. *Crulic* a fost primit bine, poate cel mai premiat lungmetraj românesc de animație. Ne-a plăcut și am decis să ne axăm pe animație, lucrăm și la proiectele noastre acum. Am aplicat singuri la CNC și avem un scurtmetraj de animație în producție (*Ruginoasa*), pe lângă alte câteva scurtmetraje și un medietraj comisionate sau în coproducție.

Ce măsuri instituționale ar fi necesare pentru a dezvolta acest sector și în România?

E complicat, nu știu, soluții instituționale înseamnă, îmi dau și eu cu părerea, ca manager de studio, educația de specialitate în primul

„România e mult în urma țărilor vecine în industria animației”

rând, apoi sistemul de finanțare. E greu să găsești oameni competenți. Poți avea oameni foarte buni și pregătiți care la un moment dat au să plece la studiourile străine. Trebuie ca și piața să fie atractivă pentru niște oameni buni. Asta din punct de vedere al serviciilor. Apoi suntem ultimii din Europa și ca mecanisme de finanțare, ca atractivitate. Dacă mergi la un forum de coproducție sau la un târg inter-

național, datorită condițiilor noastre nu poți fi competitiv, neexistând *tax rebates*, neexistând diverse facilități fiscale. Dacă ești un studio din Cehia, Ungaria sau Polonia, ești mult mai atractiv, atât ca scară – ce servicii poți oferi, găsești ușor acolo 20 de oameni care fac tot ce vrei – cât și la mecanismele de finanțare... Vor fi mult mai interesanți decât noi.

Crezi că ar fi avantajos ca și festivaluri de film ca TIFF-ul să își deschidă o secțiune dedicată animației?

Nu, există *Animest*-ul în București care e un festival foarte prestigios și calumea. Și care face treaba asta foarte bine. Nu ar fi util ca TIFF-ul să concureze chestia asta.

de Letiția Câmpan

Foto: DSG.ro

CURĂȚENIE DE 5 STELE.
ÎN REGIA LUI PERSIL 360 COMPLETE CLEAN

Persil. Susținător al spectacolului și al performanței.

Henkel

**WE HAVE
OUR SHARE
OF
SPECIAL
EFFECTS
EVERY DAY**

The magic of metallurgy
the precision of state of the art technology
and the skill of passionate people
make tubes that withstand
the most challenging environments

Tenaris Silcotub
powering the world's energy industry

Retrospectiva TIFF în imagini

Foto: Nicu Cherciu, Vlad Cupșa, Dan Grigore, Chris Nemes

SURPRINDE-ȚI
GUSTUL
PENTRU FILM
CU
Staropramen

Un gust deosebit se savurează cu măsură

TIFF
O EXPERIENȚĂ
— DIN COLECȚIA —
OAMENI & GUSTURI

Interview

Ulrich Seidl

Photography: Marius Mariş

Ulrich Seidl is one of the most important Austrian auteurs, up there with Michael Haneke. His films are shown in Cannes, Berlin, Venice, etc. His *Paradise* trilogy, consisting of a film for love, one on faith, and one on hope, was widely celebrated and received a special jury prize in Venice in 2012. But *Import/Export* (2007) and *Dog Days* (2001) brought him international fame before that. His documentary *Safari* (2016) was included in TIFF's No Limits section this year.

Your films seem to be about people who are constantly searching. Is that right?

Yes. My films are about people who are looking for love or who have lost love. For instance, *In the Basement* (2014) talks about love and death. These are real, authentic people in exceptional situations.

What were you looking for in *Safari* (2016)?

Safari works on several levels of interest: it is a film about death, about killing. My question is why people feel the need to kill these animals. But the theme is much more complex. We are also talking about tourism. People go on vacation to kill. So this is about entertainment, about relaxation.

Is it difficult for you to insert yourself in other people's secret lives?

No. I am a very curious man. Especially about people — their diversity, the different layers of society that I am not familiar with. Wherever these people come from, they interest me. Otherwise I would not be making films. You don't have the right to judge people and have prejudices before you start making a film. Because if in a film like *Safari* you make a priori

judgments, you can never find out the answer to the question: why do people hunt? It would be far too cheap. You can't make a film about an idea you already have.

Do you believe people need fiction to live?

Of course. You need fiction in order to survive. Sometimes people do not want to see their own truths as they are because there is a chance that they may not be able to live with that knowledge. If we had no stories to tell each other, there would be despair.

You made both fiction and documentary films. What do you prefer?

You can't compare them. I can't say that one is better than the other, they are just different. It is as if a writer writes a novel or a short story, or a painter works in oil or in charcoal.

Do you consider yourself a humanist or an anthropologist?

What is important is that I make the movies, and I can do that because people interest me despite all their desperation and doubts. I invest a lot in projects to know characters, to know people, to know the way they live.

“My Films Are Mirrors in Which the Audience Can See Themselves”

What comes first? Characters who inspire you, stories you heard of, a theme, or a subject?

It differs a lot. Sometimes it's the people, sometimes it's the theme. For instance, for *Jesus You Know* (2003) the theme came first. For *In the Basement* (2014), the same. In *Safari* (2016), it was the people. It can go either way.

In *In the Basement* you have a couple who fills their walls with trophies. Is that where *Safari* started?

That was one way. After I finish a film, people or motivations in the completed film inspire me and lead to other films.

Should the audience come close to these characters or be repulsed by them, like the camera does in those painterly frames in the film?

It's easy. Each viewer can make a choice. Each of us sees a film in our own image, as we are as real people. And so each viewer sees a different film. And there are viewers who feel fulfilled after seeing a film like *Safari* because they feel it has to do with them, while others are disturbed because they don't want to see what the screen shows them. One person sees something and laughs, while the person in the next chair is furious and outraged because the same thing seems serious to them. My films are mirrors in which the audience can see themselves, and so reactions differ.

So films are made for audiences, not for festivals or for awards.

Of course.

Ai poftă de filme bune?
Te așteptăm la TIFF.

20 ANI
Raiffeisen BANK

Credem în Film

TIFF.16
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 02-11.06.2017

Then & Now

Then & Now

2007 vs. 2017

Perhaps veteran TIFF goers have already noticed a few interesting coincidences that make this year's edition a tribute to the one 10 years before it. Armand Assante and Răzvan Vasilescu were then present in Cluj for the screening of *California Dreamin' (Endless)* — and are back together again for the premiere of *The Wanderers*. In 2007 Sebastián Lelio won the Transilvania Trophy with *La Sagrada familia* — this year he is back with *A Fantastic Woman*.

We asked some of the 2007 festival staff members about what TIFF was like at the time.

That was the first truly ambitious and difficult edition in TIFF's history, because we had a TIFF in Cluj and one in Sibiu (as Sibiu was a European Cultural Capital that year), running simultaneously and creating a dizzying movement of guests back and forth. After a certain point we no longer could tell exactly where we were.

That was also the year when we opened with 4 Weeks, 3 Months, and 2 Days and my chair in Cinema Republica gave out from under me with a thud. But another audience member had an even worse time: he fainted and fell to the floor — with another thud.

That was the year when we had the emotional screening for *California Dreamin'*, the Sibiu opening featuring Armand Assante, and

an opening party that crowded out the stairs in the Piața Mică. The same place is where I was brought dancing to the stage by the audience and the members of the Fanfara Ciocârlia in what is probably still TIFF's hottest concert ever. That was also the year that Chilean Sebastián Lelio won the Transilvania Trophy for his film *La sagrada familia*, which started his love story with TIFF: he came with each of his subsequent films, was on the jury, became an audience darling with *Gloria*, and is now back with *A Fantastic Woman*, which he brought here after its Berlin win. Sebastián is one of the most passionate ambassadors and supporters of the festival — and it all started in 2007.

PS: 2007 was a year of broken chairs, because during the open-air screening of *Shortbus* another audience member was floored, probably by the sexual tension in the film.

Mihai Chirilov, Artistic Director

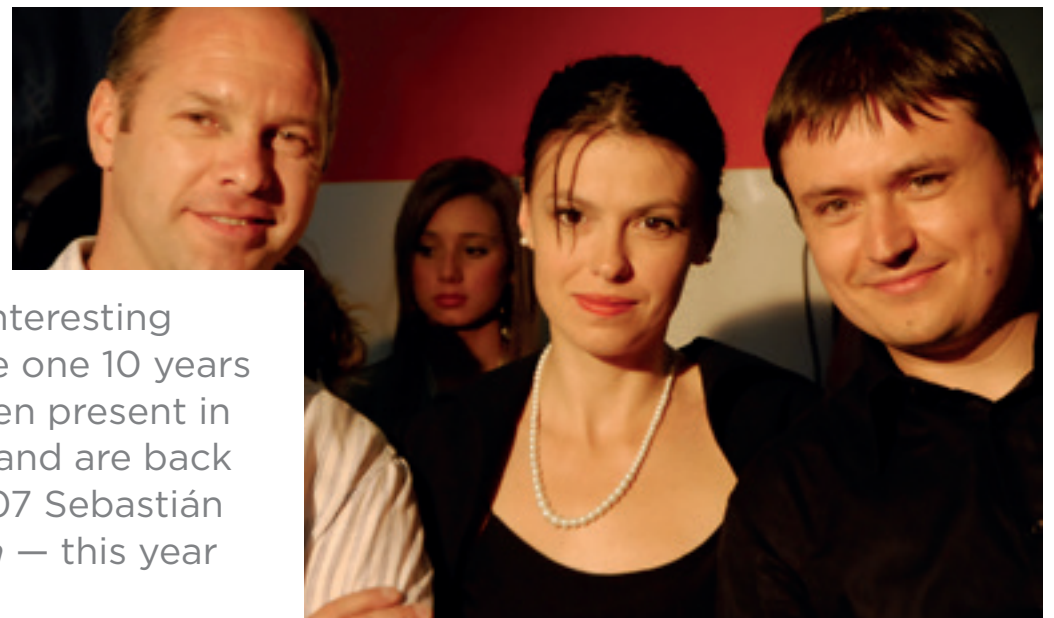

Foto: Nicu Cherciu

STUDIOURILE upc PREZINTĂ

REPLAY

O aventură cu până la 7 zile în urmă.

ÎN ROLURILE PRINCIPALE - TOT CE AI RATAT LA TV: FILME | SERIALE | DOCUMENTARE | DESENE ANIMATE | REALITY SHOW | SPORT | COMPETIȚII SPORTIVE | TENIS | FOTBAL | TALENT SHOW | EMISIUNI DE DIVERTISMENT | TALK SHOW | COOKING SHOW | STRI

HORIZON REPLAY HD APPS www.upc.ro

That year I dealt with plane tickets, accommodations, and airport pick-ups and drop-offs in Cluj and Sibiu — all at the same time. When I got to my hotel in Cluj, I set up my laptop, printer, phones, ink cartridges, etc. — and started to work on the most urgent matters. Once I turned on my laptop, that was it: I didn't come out of my hotel room until the festival was over. I never even had the time to move to an office. Good thing I could smoke there in those days! My colleagues were surprised when I emerged at the end: they thought I had been working from Bucharest all that time. I am proud that no one was left flightless, roomless, or stranded anywhere.

Dana Boghean-Melconian, Guest Transport Coordinator

That was the fullest and most exhausting TIFF, even with only 55,000 attendees. That was the year I discovered Tonotil and improved my stamina...I remember Rona Hartner's concert at the National Theater, when Chirilov summoned the entire team to dance on the stage...The sold-out screenings of Romanian films!...2007 was also the year of the Palme d'Or, when we proved that TIFF can be both magical and monumental!"

Anca Macoviciuc, former Blog Coordinator, former Accreditations Director

In 2007 I was the coordinator for Let's Go Digital in TIFF and Sibiu. But my most vivid memory had nothing to do with Let's Go Digital, but rather with Armand Assante. His translator could not come to the press conference and, since we had no replacement, I was brought in as a stopgap to do simultaneous interpretation. My English is good, but I am no interpreter, and that was one of the most terrifying experiences for me. Now *California Dreamin'* is back in Cluj, and so is Armand Assante, some of the kids from the 2007 Let's Go Digital program are now full-fledged filmmakers, and one of my films is being screened in the festival. I think things turned out nicely so far.

Iulia Rugină, Director

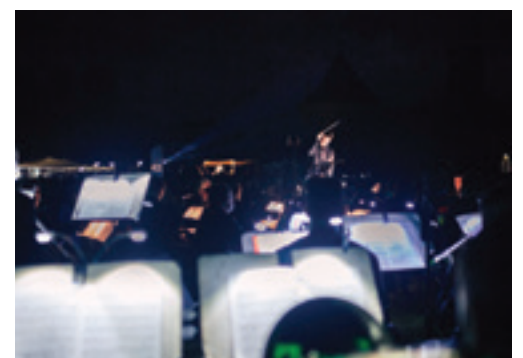

Foto: Chris Nemes

Interviu

Ulrich Seidl

Foto: Marius Mariș

Ulrich Seidl e unul dintre cei mai importanți *auteuri* de film austrieci, alături de Michael Haneke. Filmele sale sunt deseori prezente la festivaluri importante precum Cannes, Berlin, Veneția, ș.a. Cu trilogia *Paradis: Iubire, Credință, Speranță* (un film pentru fiecare), a avut numeroase nominalizări și a câștigat Premiul Special al Juriului la Veneția în 2012. *Import/Export* (2007) și *Dog Days* (2001) sunt filmele care l-au făcut cunoscut la nivel internațional. Documentarul său, *Safari* (2016), a fost inclus în secțiunea Fără Limită din cadrul ediției de anul acesta, TIFF.16.

Filmele dumnevoastră par a fi despre oameni într-o permanentă căutare. E adevărat?

Da. Filmele mele sunt despre oameni care caută dragostea, sau care au pierdut dragostea. De exemplu, *În pivniță/In the basement* (2014) este vorba despre dragoste și despre moarte. Sunt oameni autentici în situații excepționale.

Ce ați căutat în *Safari* (2016)?

Safari are mai multe nivele care mă interesează - este un film despre moarte, despre ucide-

re. Întrebarea mea era de ce oamenii trebuie să ucidă aceste animale. Tema e mult mai complexă. E vorba despre un turism. Oamenii merg în concediu și ucid. Deci, vânatoarea este o practică de entertainment, de destindere.

Este dificil să vă inserați în viețile secrete ale altora?

Nu. Sunt om foarte interesat. Mai ales de oameni - diversitatea lor, diferite straturi ale societății pe care nu le cunosc. Indiferent de

„Pentru a trăi e nevoie de ficțiune.”

unde vin acești oameni, ei mă interesează, altfel, n-aș face filme. Și nu ai dreptul să judeci oamenii, ori să ai prejudecăți înainte să faci un film. Pentru un film ca *Safari* nu poți judeca *a priori* fiindcă altfel nu pot afla răspunsul la întrebarea: de ce vânează oamenii? Ar fi mult prea ieftin. Nu pot face un film despre o idee pe care o am deja.

Credeți că ficțiunea e necesară pentru viețile oamenilor?

Desigur. Și pentru a trăi e nevoie de ficțiune. Câteodată omul nu vrea să vadă propriul adevăr exact așa cum este fiindcă probabil n-ar putea trăi cu el. Ar exista o disperare dacă nu am avea povești să ne spunem.

Ați regizat și filme de ficțiune și documentare. Ce preferați?

Nu ai cum să le compari. Nu pot spune că unul e mai bun decât celalalt, sunt diferite. E ca și când un scriitor scrie un roman ori o povestire, sau un pictor care pictează în ulei ori face un desen în cărbune.

Vă considerați un umanist ori un antropolog?

Importat este să fac filmele, și asta fiindcă mă interesează oamenii în ciuda tuturor disperărilor, îndoielilor. Investesc mult în proiectele de cunoaștere a personajelor, a oamenilor și a felului în care trăiesc.

Atunci ce vine mai întâi? Personaje care vă inspiră, povești ce le-ați auzit, tema sau subiectul?

E foarte diferit. Câteodată sunt oamenii, câteodată e tema. De exemplu, pentru *Isus tu știi/Jesus You Know* (2003) a fost tema. Pentru *În pivniță/In the basement* (2014) a fost la fel. În *Safari* (2016) sunt oamenii. Poate fi așa sau altfel.

În *pivniță* aveți un cuplu cu pereți pline de trofee de vânatoare. De aici a plecat *Safari*?

Și ăla e un motiv. După ce termin un film, oameni sau motive din el mă inspiră și mă conduc la alte filme.

Ar trebui ca publicul să se apropie de aceste personaje sau se îndepărteze? Precum o face camera în cadrele picturale din fiecare film.

Foarte simplu. E vorba despre el, despre spectator, despre fiecare spectator în parte. Fiecare vede filmul așa cum e el însuși, cum e el ca om. Astfel, fiecare spectator vede un alt film. Și există spectatori care se simt împliniți când văd un astfel de film, precum *Safari*, fiindcă realizează că are de-a face cu ei înșiși și alții care sunt foarte deranjați fiindcă nu vor să vadă ceea ce e pe ecran. Unul vede ceva și râde, pe când cel de pe scaunul alăturat e nervos și ultragiat fiindcă i se pare ceva extrem de serios ceea ce vede. Filmele mele sunt ca niște oglinzi în care fiecare spectator se vede pe el însuși. Astfel, reacțiile sunt diferite.

Deci filmele trebuie făcute pentru public și nu pentru festivaluri sau premii.

Firește.

Cosmin Popa

Consumă Jameson responsabil.

www.consuma-responsabil.ro

Premiul TV5 Monde

L'Effet aquatique a primit Premiul TV5MONDE, RFI România, Institut français de Roumanie al Juriului tinerilor francofoni

Juriul tinerilor francofoni TV5MONDE / TIFF 2017 a oferit filmului *L'Effet aquatique*, în regia lui Solveig Anspach și Jean-Luc Gaget, Premiul TV5MONDE, RFI România, Institut français de Roumanie al Juriului tinerilor francofoni / Prix TV5MONDE, RFI România, Institut français de Roumanie du Jeune jury francophone, sâmbătă seara, în cadrul Galei de închidere a Festivalului Internațional de Film Transilvania. Valoarea premiului este de 2000 de euro și va ajunge la casa de distribuție care va lansa filmul în cinematografele din România.

Anul acesta, Juriul tinerilor francofoni a fost format din cinci tineri care fac parte din bogata comunitate a studenților francezi la Medicină sau Medicină Veterinară din Cluj - Camille de Pasquale, Charles Coussolle, Régis Ojeil, Mathias Nicoud și Roman Perraut -, coordonați de artista franceză Christine Ott, compozitoare, pianistă, cântăreață și „ondis-tă”, specializată în unde Martenot.

„*L'Effet aquatique*, acest film foarte uman, ne-a sedus mai întâi prin scenariul său original. Între piscina municipală din Montreuil și izvoarele poetice din Islanda, Solveig Anspach ne plonjează într-un univers plin de gingășie și fantezie. Sublimat de muzica lui Martin Wheeler, jocul subtil și emoționant al actorului încarnează perfect îndoielele, defectele, tot ceea ce face frumusețea relațiilor umane”, au arătat membrii juriului.

Filmele jurizate de Juriul tinerilor francofoni la TIFF 2017 au fost: *La loi de la jungle* (r: Antonin Peretjatko), *Une vie* (r: Stephane Brize), *Cigarettes et chocolat chaud* (r: Sophie Reine), *Dalida* (r: Lisa Azuelos), *Paris pieds nus* (r: Fiona Gordon, Dominique Abel) și *L'Effet aquatique* (r: Solveig Anspach și Jean-Luc Gaget).

2017 este al cincilea an consecutiv în care Juriul tinerilor francofoni acordă Premiul TV5MONDE, RFI România, Institut français de Roumanie la TIFF.

În foto: Camille De Pasquale, Roman Perraut, Christine Ott, Régis Oei, Ioana Costăș, Mathias Nicoud, Maxime Moindrot, Charles Coussolle, Benoit Bavouset.

PALAZA DINTRE FILME NU-I TIMP PIERDUT. ÎNVESELEȘTE-TE ȘI ANTRENEAZĂ-ȚI MINTEA CU O CURIOSITATE DIN ȘTIINȚĂ SAU PSIHLOGIE

Ca să te menți hidratat, bea zilnic 40 ml de apă pentru fiecare kilogram al tău. 40 ml = 3 linguri

REGINA MARIA
REȚEA SAU PRINȚESA DE SANĂTATE

www.reginamaria.ro
Call Center: 021 9008

Program / duminică / 11 iunie

FLORIN PIERSIC

11:00 Proiecția filmului câștigător al Premiului Publicului [9R1]

13:00 Proiecția filmului câștigător al Trofeului Transilvania [9R2]

15:15 3x3

Sindromul astenic
(The Asthenic Syndrome)

Kira Muratova 153' / URSS [9R3]

18:00 Supernova

Jurământul
(The Oath)

Balthazar Kormakur 110' / Islanda [9R4]

20:30 Supernova

Neruda

Pablo Larrain 108' / Chile, Argentina, Franța, Spania [9R5]

22:30 Ce se întâmplă, documentarule?

Austerlitz

Sergei Loznitsa 94' / Germania [9R6]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 Supernova

Jeannette, copilăria Ioanei d'Arc
(Jeannette, l'enfance de Jeanne d'Arc)

Bruno Dumont 115' / Franța [9C1]

18:30 Fără limită

Tom of Finland

Dome Karukoski 116' / Finlanda, Suedia, Danemarca, Germania, SUA, Marea Britanie [9C2]

20:45 Someș OpenAir

Tunelul (Tunnel)

Seong-Hun Kim 127' / Coreea de Sud [9C3]

VICTORIA

10:00 Focus Austria

Colonia nudistă
(Los decentes)

Lukas Valenta Rinner 101' / Austria, Argentina, Coreea de Sud [9V1]

12:30 3x3

Ieșiți în lume

(Getting to Know the Big Wide World)

Kira Muratova 75' / URSS [9V2]

15:00 Proiecția filmului câștigător al Premiului pentru Regie [9V3]

17:30 Proiecția filmului câștigător al Premiului Special al Juriului [9V4]

20:00 Fără limită

Park

Sofia Exarchou 94' / Grecia, Polonia [9V5]

22:00 Ce se întâmplă, documentarule?

Toate nopțile albe

(All These Sleepless Nights)

Michał Marczak 100' / Polonia, Marea Britanie [9V6]

CERCUL MILITAR

13:15 Focus Austria

Noaptea celor o mie de ore
(Night of a 1000 Hours)

Virgil Widrich 92' / Austria, Luxemburg, Olanda [9W1]

15:45 Ce se întâmplă, documentarule?

Provocarea

(The Challenge)

Yuri Ancarani 70' / Italia, Franța, Elveția [9W2]

18:15 Ce se întâmplă, documentarule?

Mașinării

(Machines)

Rahul Jain 71' / India, Germania, Finlanda [9W3]

20:45 Supernova

Ultima familie

(The Last Family)

Jan P. Matuszynski 123' / Polonia [9W4]

UNIVERSITATEA SAPIENTIA

12:00 Ziua Maghiară

Rădăcini de fier
(Roots of Iron)

Ágota Varga 56' / Ungaria [9A1]

14:30 Ce se întâmplă, documentarule?

Cu sinceritate

(Atentamente)

Camila Rodríguez Triana 82' / Columbia [9A2]

17:00 EcoTIFF

Fukushima – viața merge mai departe
(Half-life in Fukushima)

Francesca Scalisi, Mark Olexa 61' / Elveția [9A3]

19:30 Proiecția filmului câștigător al Premiului pentru Imagine [9A4]

22:00 Proiecția filmului câștigător al Premiului pentru Interpretare [9A5]

CINEMA CITY 3

17:00 EcoTIFF

Mulțumesc pentru ploaie
(Thank You For The Rain)

Julia Dahr 87' / Norvegia, Marea Britanie [9X1]

19:00 Piața Unirii

Twin Peaks: Ultimele 7 zile din viața Laurei Palmer
(Twin Peaks: Fire Walk with Me)

David Lynch 135' / SUA, Franța [9X2]

21:45 Piața Unirii, Suspecți de serviciu, Someș OpenAir

Dumnezeu să ne ierte (Que Dios nos perdone)

Rodrigo Sorogoyen 124' / Spania [9X3]

Filmul de închidere TIFF 2017

CINEMA CITY 4

17:30 Piața Unirii

Imperiul umbrelor
(The Age of Shadows)

Kim Jee-Woon 140' / Coreea de Sud [9Y1]

20:15 Supernova

În umbra femeilor (L'ombre des femmes)

Philippe Garrel 83' / Franța [9Z2]

22:00 Ziua HBO

Mitul Slenderman: Un caz terifiant
(Beware The Slenderman)

Irene Taylor Brodsky 110' / SUA [9Y3]

MĂRĂȘTI

19:30 Supernova, EducaTIFF

Sânge de Iapon (Sami Blood)

Amanda Kernell 108' / Suedia, Norvegia, Danemarca [9Z1]

DACIA MĂNĂȘTUR

18:00 Focus Slovenia

Siska Deluxe

Jan Cvitkovic 110' / Slovenia, Cehia, Macedonia, Italia [9M1]

20:30 Supernova

În sânge (In the Blood)

Rasmus Heisterberg 105' / Danemarca [9M2]

PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45 Piața Unirii, Suspecți de serviciu, Someș OpenAir

Dumnezeu să ne ierte (Que Dios nos perdone)

Rodrigo Sorogoyen 124' / Spania [9U1]

Filmul de închidere TIFF 2017

SOMEȘ OPEN AIR

22:00 Piața Unirii, Suspecți de serviciu, Someș OpenAir

Dumnezeu să ne ierte (Que Dios nos perdone)

Rodrigo Sorogoyen 124' / Spania [9S1]

Filmul de închidere TIFF 2017

INSTITUTUL FRANCEZ

22:00 Proiecții speciale

Twin Peaks: Piese lipsă

(Twin Peaks: The Missing Pieces)

David Lynch 90' / SUA, Franța [9F1]

Then & Now

Then & Now 2007 vs. 2017

Tiffarii înveterați poate au remarcat deja câteva coincidențe interesante, care fac din ediția de anul acesta un tribut incidental pentru cea de acum 10 ani. Atunci Armand Assante și Răzvan Vasilescu au fost prezenți la Cluj pentru filmul *California Dreamin' (Nesfârșit)*, iar acum îi revedem tot împreună în *The Wanderers*. În 2007 Sebastian Lelio a câștigat Trofeul Transilvania cu *La Sagrada familia* și s-a întors acum cu *O Femeie Fantastică*. Tot în 2007 TIFF a crescut într-un an cât alții în zece cu ocazia organizării festivalului în două orașe simultan pentru că atunci Sibiu era Capitală Culturală Europeană și asta era de neratat!

I-am întrebat pe câțiva dintre membri staff-ului de atunci ce își amintesc ei despre cum era la TIFF acum 10 ani.

A fost prima ediție cu adevărat ambițioasă și dificilă din istoria TIFF-ului și unică, în felul ei - pentru că atunci atât TIFF Cluj cât și TIFF Sibiu (prilejuit de titlul de capitala Culturală Europeană al Sibiului în 2007) s-au desfășurat simultan, necesitând un du-te vino aiuritor între Cluj și Sibiu cu invitații, de nu mai știam, de la un punct încolo, în ce oraș suntem.

A fost anul în care la deschiderea cu 432, scaunul de la cinema Republica pe care stăteam a cedat și m-am trezit pe jos cu o bufnitură surdă. Ghinionul mare nu a fost, însă, al meu, ci al unui alt spectator care a leșinat și s-a scurs din scaun cu o bufnitură de podea la fel de surdă.

A fost anul emoționantei proiecții cu *California Dreamin'* și cu descinderea lui Armand Assante la Sibiu și cu o petrecere după proiecție care a ticsit scările din Piața Mică. Tot în Piața Mică țin minte că am aterizat dansind euforic pe scenă, săltat din public de membrii Fanfarei Ciocârliia pentru - probabil - cel mai hot concert care s-a putut vedea vreodată la TIFF. A fost anul în care chilianul Sebastian Lelio a câștigat Trofeul Transilvania pentru filmul *La sagrada familia* - pecetluind o poveste de dragoste între cineast și TIFF: acesta a revenit la festival cu fiecare din filmele lui ulterioare, a fost membru al juriului, a fost îmbrățișat necondiționat de publicul clujean pentru proiecția filmului *Gloria* și iata-l revenind azi la Cluj cu cel mai nou film al său, *O femeie fantastică*, recent premiat la Berlin. Sebastian e unul dintre cei mai pasionați ambasadori și susținători ai TIFF-ului - și totul a început în anul de grație 2007.

PS: a fost anul scaunelor rupte, pentru că și la proiecția în aer liber cu *Shortbus*, un spectator s-a trezit la podea - probabil din cauza tensiunii sexuale emansate de film :)

Mihai Chirilov, Director Artistic

In 2007 eram coordonatorul Let's Go Digital (LGD) la TIFF Sibiu. Cea mai vie amintire nu e legată, însă, de LGD, ci de Armand Assante. Traducătorul lui pentru conferința de presă nu a mai putut veni și, cum nu exista un înlocuitor, mi-au propus mie, ca situație de urgență, să fac traducerea simultană. Eu știu engleză, dar nu sunt traducător, deci a fost una dintre cele mai înfricoșătoare experiențe. Acum *California Dreamin'* se proiectează la TIFF, Armand Assante e iar la Cluj, unii dintre copiii de la LGD sunt cinești, iar un film regizat de mine e proiectat în festival. Cred că lucrurile au evoluat destul de frumos...

Iulia Rugina, regizor

Foto: Raluca Ciornea

In anul acela m-am ocupat și de biletele de avion și de cazări și de pick up și drop up de la aeroport pentru Cluj și pentru Sibiu, în paralel. Când am ajuns la Cluj, m-am cazat - aveam la mine laptop, imprimantă, telefoane, cartușe de imprimantă - am cablat totul și am început să rezolv urgențele. Am deschis calculatorul și aia a fost: am mai ieșit din camera de hotel doar la finalul festivalului!

Eu nu am apucat să mă mut de la hotel la birou. Noroc că pe vremea aia se fuma peste tot! Colegii din Cluj au fost foarte surprinși să mă vadă la finalul festivalului, ei credeau ca eu am lucrat din București. Sunt mândră de mine că nu a rămas nimeni nezburat, necazat, sau prin aeroport.

Dana Boghean-Melconian, Coordonator Transport Invitați

Cel mai plin și obositor TIFF, după doar „55.000 de spectatori”. Anul în care am descoperit Tonotil și am dus rezistența la alt nivel (...) concertul Rona Hartner la Teatrul Național, când, la final, Chirilov a chemat toată echipa la dans pe scenă (...) listele cu proiecții românești sold out!... 2007 e sub semnul unui Palme d'Or, care a dovedit tuturor că TIFF e magic și poate fi monumental.

Anca Macoviciuc, ex Coordonator Blog, ex Director Acreditări

Foto: Chris Nemeș